

VIU L'ÒPERA! **OTELLO** Giuseppe Verdi

AUDITORI DEL CÈNTRIC ESPAI CULTURAL

Divendres
9 d'abril | 17.30 h

Enregistrada el 2013 al Palau de les Arts Reina Sofia

Cantada en italià. Durada 160 min

EQUIP CREATIU

Escenografia

Davide Livermore

Giò Forma

Production Design

Orquestra

Orquestra de la
Comunitat Valenciana

Escolania de la Mare de
Déu dels Desemparats

**Luis Garrido,
Director**

Direcció musical

Zubin Mehta

Direcció d'escena

Davide Livermore

Vestuari

**Davide Livermore
Mariana Fracasso**

Cor de la Generalitat
Valenciana

**Francesc Perales,
Director**

REPARTIMENT

Otello

Gregory Kunde

Desdèmona

Maria

Agresta

Iago

Carlos Álvarez

Lodovico

Mischa

Schelomianski

Montano

Seung Pil Choi

Cassio

Marcelo Puente

Roderigo

Mario Cerdá

Emilia

Cristina Faus

Heraldo

Boro Giner

PRESENTACIÓ

El Verdi més shakesperian

Era el 5 de febrer de 1887 quan s'estrenava a La Scala de Milà aquest drama líric en quatre actes que va constituir una de les darreres obres mestres de Giuseppe Verdi. El geni de Parma comptava aleshores amb 74 anys i en feia sis que s'havia retirat, venerat universalment, després de l'estrena d'Aida el 1871. Otello va suposar, doncs, el seu retorn a l'escena operística alhora que el seu testament musical, juntament amb la seva següent i darrera composició, Falstaff (1893).

Amb Otello, Verdi va adaptar al terreny operístic la clàssica tragèdia homònima de William Shakespeare. Però no va ser el primer en fer-ho; set dècades abans, el 1816, Rossini ja va adaptar l'obra del cèlebre dramaturg anglès. La versió verdiniana, amb l'extraordinari llibret d'Arrigo Boito, va ser més fidel al text original, captant i plasmant a la perfecció els seus matisos, la seva tenebrositat i fosc i el caràcter profund i psicològic dels personatges.

No és un secret la fascinació que sentia Verdi per Shakespeare, com els hi passava a d'altres compositors romàntics. No en va, les seves obres mestres shakespearianes – Otello, Falstaff i, anteriorment, Macbeth- constitueixen el zenit de la seva prolífica trajectòria.

Drama intens i violent sense concessions, l'argument d'Otello ha transcendit universalment com la història de gelosia per antonomàsia. Els personatges d'Otello, Desdèmona i Iago protagonitzen una intriga on la manipulació, la passió i la maldat es portada a les últimes conseqüències. En un joc de contrastos sobre la psicologia i la conducta humana, la crueltat i misèria de Iago troba la seva antítesi en la commovedora figura de Desdèmona, víctima innocent d'aquesta tragèdia a causa de la gelosia desbordada del seu marit Otello, al seu temps incitada pel menyspreable Iago. Tot plegat, un text dramàtic que a nivell musical requereix d'una gran potència per part dels intèrprets –especialment els masculins-. En definitiva, amb Otello, Verdi ens regala una composició musical que connecta amb la interioritat dels personatges i on magistralment, com apunta el musicòleg Jaume Radigales, «l'orquestra de Verdi comenta, embruta i no es limita a subratllar la melodia».

Un Otello de luxe en el bicentenari del naixement de Verdi

El VI Festival del Mediterrani del Palau de Les Arts Reina Sofia de València, celebrat el juny de 2013, es va iniciar amb aquesta producció, emmarcada en els actes de celebració del bicentenari del naixement de Verdi.

L'aclamat mestre Zubin Mehta, un dels directors d'orquestra vius més importants del món, assumeix la direcció musical d'aquesta obra, mentre que l'italià Davide Livernore és el responsable de la posada en escena. El maridatge Mehta-Livernore en aquesta producció va reportar al centre d'arts valencià un dels més grans èxits de públic i crítica de la seva història. El muntatge va reunir un elenc integrat per reconeguts cantants verdinians, encapçalat pel tenor americà Gregory Kunde en el rol d'Otello, (interpretació per la qual va obtenir el Premi Líric Teatro Campoamor 2013, entre d'altres reconeixements). D'igual forma enlluernen en els seus papers la soprano Maria Agresta, com a Desdèmona, i el baríton malagueny Carlos Álvarez, qui, amb la seva interpretació del malvat Iago, va ser un dels principals pilars de l'èxit d'aquesta producció, que fou aclamada per la premsa especialitzada de forma unànime.

OTELLO

Acte I

Xipre, segle XV. Otello, governador de l'illa i general moro de l'exèrcit venecià, retorna victoriós en vaixell de la batalla contra els turcs a reunir-se amb la seva esposa Desdèmona. Però a terra, Iago, l'alferes d'Otello, busca venjança perquè aquest ha nomenat Cassio capità de l'armada, un càrrec que Iago confiava obtenir.

En la celebració per la victòria, Iago proposa a Cassio un brindis rere un altre per a emborratxar-lo. Davant les burles d'un altre soldat per estar tan begut, Cassio inicia un duel amb ell i acaba ferint-lo en el mateix instant en què arriba Otello. Aquest, furiós, li retira el càrrec de capità.

Acte II

Cassio desitja recuperar el seu càrrec de capità i Iago li aconsella que parli amb Desdèmona perquè ella pot influir en el seu marit. Això mateix fa Cassio, sense saber que Iago li està insinuant a Otello que ell i Desdèmona són amants.

Durant la nit, Desdèmona compleix l'encàrrec de Cassio de demanar-li al seu marit que li retorni el càrrec. Otello respon amargament que li fa mal el cap i Desdèmona li ofereix un mocador que ell li va regalar, brodat amb maduixes. Però Otello la rebutja enfadat i llença el mocador al terra. Emília, donzella de Desdèmona i esposa de Iago, recull el mocador i el guarda, però Iago li treu a la força.

Un temps després, Iago explica a Otello que ha vist Cassio portant aquest mateix mocador i, cec de gelosia, Otello clama contra Desdèmona i Cassio.

Acte III

Desdèmona insisteix en convèncer al seu espòs de que torni a nomenar capità a Cassio, però Otello, recelós, reclama de nou el mocador brodat. Quan ella confessa que l'ha perdut, ell entra en còlera.

Iago convenç aleshores Otello de que li expii d'amagat mentre parla amb Cassio sobre Desdèmona. En comptes d'això, pregunta a Cassio sobre la seva amant Bianca i aquest li explica les seves aventures romàntiques, vanant-se també d'haver rebut un mocador regal d'una admiradora secreta. Otello, que només ha pogut escoltar fragments de la conversa, creu que parlen de la seva esposa i les seves sospites queden confirmades quan veu Cassio mostrant el mocador, que resultar ser el de Desdèmona.

Després de l'arribada de l'ambaixador de Venècia, que porta una carta del Dogo reclamant Otello de tornada a Venècia, aquest resol dur a terme la seva venjança aquella mateixa nit.

Acte IV

En arribar la nit, Otello entra en l'habitació de Desdèmona, l'acusa de ser-li infidel i, ignorant les seves súpliques, l'escanya.

L'Emília arriba en el moment que Desdèmona exhala el seu darrer sospir tot defensant la seva innocència. Otello exclama que té proves de la seva infidelitat, ja que va veure amb els seus propis ulls que Cassio tenia el seu mocador. L'Emília, horroritzada, explica que va ser Iago qui li va robar. Les intrigues de Iago queden al descobert i els homes d'Otello intenten empresonar-lo, però aconsegueix fugir.

En adonar-se de l'engany, Otello es suïcida clavant-se una daga i mor besant el cos sense vida de la seva esposa.

PROPERAMENT

#viulopera

11/05
19 h
XERRADA: DON PASQUALE,
DONIZETTI I EL BEL CANTO
a càrrec de Miquel Àngel Martínez
SALA D'ACTES

13/05
17.30 h
PROJECCIÓ: DON PASQUALE
de Gaetano Donizetti
AUDITORI

